

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	40284 Екстрена медицина
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	223 Медсестринство

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський державний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	40284
Назва ОП	Екстрена медицина
Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	223 Медсестринство
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Хіміч Тетяна Юріївна, Денежко Альона Вікторівна, Дуб Наталія Євстахіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	24.03.2021 р. – 26.03.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://office.naqa.gov.ua/v1/form-se/3494/view>

Програма візиту експертної групи <https://office.naqa.gov.ua/a6edda3f-d243-4df4-8a4e-b19d64f9c73a>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

В ЗВО створене ефективне освітнє середовище, яке дозволяє усім учасникам освітнього процесу реалізовувати свої потреби. ОП забезпечується висококласними, вмотивованими науково-педагогічними кадрами. Практичну підготовку здійснюють сертифіковані професіонали-практики. ОП була запроваджена в СумДУ на численні прохання зовнішніх стейкхолдерів. ЕГ вразило: підхід до взаємодії усіх учасників освітнього процесу; забезпечені в повному обсязі підходи до реалізації академічної мобільності, академічної свободи, академічної доброчесності, студентоцентрованого підходу; потужна матеріально-технічна база. Освітня програма (далі – ОП) «Екстрена медицина» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 223 Медсестринство у Сумському державному університеті, на основі аналізу виїзної експертизи демонструє “загалом відповідність” за критеріями 1,2; та «повну відповідність» за критеріями 3,4,5,6,7,8,9.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Взірцеві та інноваційні сильні сторони Через Електронні кабінети здобувачів та викладачів відбувається вибір дисциплін, моніторинг задоволеності студентів формами та методами навчання, електронний документообіг, та інші процеси. Викладачами кафедр розроблені та запатентовані додатки до мобільних телефонів, які дозволяють швидко оцінити стан пацієнта на догоспітальному етапі. Студенти ЗВО можуть поєднувати навчання і дослідження у університетській клініці, в науково-дослідних центрах та лабораторіях. В СумДУ функціонує Центр колективного користування науковим обладнанням, РЦ «ЕХОМЕДХІМ», науково-виробнича лабораторія «Біонанокомпозит», регіональний науково-навчальний центр ендоскопічних методів діагностики та малоінвазивної хірургії. Медичний інститут має два друкованих видання: фаховий журнал «Східноукраїнський медичний журнал» та «Збірники матеріалів наукових та науково-практичних конференцій». У ЗВО було проведено ряд практичних семінарів «Школа розвитку міжнародної співпраці для студентів медичного інституту». Освітній процес на ОП забезпечують 8 докторів наук, 13 кандидатів наук, 7 професорів, 5 доцентів, 9 професіоналів практиків. У ЗВО функціонує Центр розвитку кадрового потенціалу. Функціонування центру підтримки сім'ї «Студентський лелека». У головному корпусі СумДУ є спеціальний підйомник для осіб на інвалідних візках. Також в багатьох корпусах ЗВО є ліфти та написи шрифтом Брайля. Регулярне проведення для усіх бажаючих зустрічей: «Віч-на віч з ректором», «Віч-на віч з директором». В СумДУ система внутрішнього забезпечення якості чітко організована та функціонально структурізована і включає п'ять рівнів. Діяльність студентського самоврядування Інституту щомісячно фінансується у розмірі 10 тис. грн. Наявність допоміжного пошукового ресурсу в «Реєстрі основної нормативної бази системи управління якістю діяльності Сумського державного університету». Сильні сторони, що є нормою, але гарною практикою з боку ЗВО: Розроблені силабуси до усіх дисциплін. Є досвід реалізації академічної мобільності. Є досвід визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. На сайті ЗВО, на сторінці випускової кафедри є цілий розділ присвячений науці в цілому, та студентській науці зокрема. Студенти вивчають дисципліну «Основи академічного письма». У ЗВО чітка та зрозуміла політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. У ЗВО розроблена чітка система рейтингування науково-педагогічних працівників, що дозволяє визначити та преміювати номінантів у відзнаці «Кращий викладач очима студентів» та «Кращі науково-педагогічні працівники». Налагоджена тісна співпраця з роботодавцями, через діяльність Експертної ради роботодавців зі спеціальності 223 «Медсестринство». Університет надає учасникам освітнього процесу безоплатний доступ до повнотекстових науко-метричних баз даних SCOPUS, Web of Science, EBSCO, British Medical Journal. У ЗВО створена та функціонує Асоціація випускників. Наявність каталогу освітніх програм на веб-сайті СумДУ.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

В ОП недостатня увага приділена українознавчо-філософському циклу дисциплін: відсутні дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія та культура України», «Філософія». Навчальний план взагалі не містить дисципліни «Фізичне виховання», при тому, що відповідна фізична підготовка є обов'язковою для парамедиків. Доцільно доповнити ОПП та навчальний план дисциплінами «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія та культура України», «Фізичне виховання». ОПП не передбачає проведення виробничої практики із загального медсестринського догляду, тоді як ОПП «Екстрена медицина» належить до спеціальності 223 Медсестринство. Проведення переддипломної практики для здобувачів освіти даної ОП з екстреної медицини лише в кінці VI семестру є недостатнім. Рекомендовано внести в навчальний план ОП «Екстрена медицина» виробничу практику з медсестринства в IV семестрі. Вибіркові дисципліни, розроблені спеціально для парамедиків не прописані в ОПП. Рекомендовано внести цей перелік вибірових дисциплін в ОПП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП сформульовані чітко, та відповідають місії та стратегії ЗВО. Мета, місія та стратегія Сумського державного університету представлені на офіційному сайті закладу (<https://www.sumdu.edu.ua/uk/>). Мета та цілі ОП Екстрена медицина спеціальності 223 Медсестринство сформульовані та прописані чітко, а саме: 1) підготовка висококваліфікованого, конкурентноспроможного фахівця – бакалавра кваліфікації «Парамедик», який є рівноправним партнером лікаря, та може приймати самостійні відповідальні рішення в розпізнаванні невідкладних станів та плануванні, організації та виконанні медичних маніпуляцій в сфері екстреної допомоги; 2) основний акцент в навчанні здобувачів зроблено на здобутті практичних навичок в медицині невідкладних станів: вміння обстеження хворого на догоспітальному етапі, переважно в екстремальних клінічних умовах та прийняття оптимального діагностичного та тактичного рішення, спрямованого на врятування життя та попередження ускладнень. (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). ОП «Екстрена медицина» є унікальною освітньо-професійною програмою, так як характеризується посиленням акцентом на практичні компоненти, які забезпечують сертифіковані викладачі та інструктори з вагомим досвідом практичної роботи у галузі медицини невідкладних станів, та потужною матеріально-технічною базою (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/kursi-pidvishhennya-kvalifikaciyi-vikladachiv-kafedri/>). Сумський медичний інститут є навчально-науковим структурним підрозділом Сумського державного медичного університету та його діяльність визначається положенням про Медичний інститут (<https://med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/pologennjami.pdf>) та Статутом СумДУ. Слід відмітити, що положення про медичний інститут є застарілим (2005р) та не в повній мірі відповідає вимогам переглянутого в 2020 р. Стратегічного плану СумДУ. У Статуті СумДУ написано, що основною метою діяльності Закладу є підготовка конкурентноспроможних кваліфікованих фахівців для забезпечення потреб суспільства, ринку праці та інноваційного розвитку країни. Однак, Статут не повною мірою відповідає вимогам часу та дещо застарілий (січень, 2015р) (<https://med.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statutssu.pdf>) Місія та стратегія розвитку СумДУ чітко сформульована у Стратегії розвитку СумДУ на 2020-2026 роки. У Стратегії сказано, що головною метою СумДУ є розробка та забезпечення оптимальних шляхів освітньої діяльності та його інноваційного розвитку, збереження та примноження цінностей університетської спільноти, які забезпечують підготовку конкурентноспроможних та висококваліфікованих фахівців нової формації, здатних до особистої самореалізації та забезпечення потреб ринку праці в сучасному суспільстві (<https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=52fedeb8-8e42-ee11-b021-001a4be6d04a&kind=1>). При опитуванні учасники зустрічей мали чітке розуміння цілей ОП та підтвердили їх відповідність місії та стратегії СумДУ.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Урахування позицій та потреб стейкхолдерів у ЗВО регламентовано «Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському державному університеті» (<http://surl.li/fezf>). В результаті зустрічей з академічною спільнотою, роботодавцями, здобувачами та аналізу відомостей про самооцінювання, було підтверджено активну участь стейкхолдерів в обговоренні цілей, змісту освітньої програми та програмних результатів навчання та подальшого працевлаштування здобувачів вищої освіти. Підставою для підготовки бакалаврів за спеціальністю «Парамедик» є потреба у фахівцях нового формату, пов'язана з реформуванням екстреної медичної допомоги. ОП розроблена вперше в 2020 році у зв'язку з необхідністю підготовки спеціалістів «Парамедик» та наявністю стандарту вищої освіти за спеціальністю «Медсестринство». ОП «Екстрена медицина» розміщено на сайті медичного інституту СумДУ для громадського обговорення (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). Здобувачі були долучені до процесу моніторингу та вдосконалення ОП. Так студента Положія О.В., який навчається за цією ОП, включено до складу робочої групи. Було проведено опитування здобувачів вищої освіти щодо задоволеності викладання на ОП (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:f483caccb5875ef62cf7cd55a6ab4fff1a8b26d6/20210311102645//2491864/index.html). Обговорення ОП було відкрите, зауваження та пропозиції роботодавців та здобувачів виставлені на сайті медичного інституту СумДУ та були враховані при складанні ОП (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:d98ef42625087b1e99d763e05c7eba287f6273f3/20210303084644//2480724/index.html). Роботодавці активно приймали участь в процесі розробки ОП, що підтверджує той факт, що до робочої групи було включено Бражник Л.В. (начальника сектору медичного забезпечення та медико-біологічного захисту Управління ДСНС України у Сумській області). ОП була обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності «Медсестринство». (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:de3df167d7e462367e1667b62ab9ec2e952cf487/20210311103730//2491870//%D0%9F%D1%80%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BB_2_2019_.pdf). Надані рецензії від роботодавців: від заступника директора з медичної роботи КЗ СОР «СОЦЕМД та МК» Новікова М.В. та провідного наукового співробітника ДЗ «УНПЦ ЕМД та МК МОЗ України» д.мед.н., Танасієнко П.В. (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/disciplini/opp-ekstrena-mediczina/>) У відомостях про самооцінювання вказано, що при обговоренні ОП були залучені представники академічної спільноти. ОП отримала позитивний відгук від д.мед.н., професора Березки М.І, завідувача кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги Харківського національного медичного університету. (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/disciplini/opp-ekstrena-mediczina/>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Згідно інформації, що надана у Відомостях про самооцінювання ОП, цілі та програмні результати навчання враховані щодо тенденцій сучасного розвитку спеціальності 223 Медсестринство в Україні, реформування системи екстреної медичної допомоги, та потреби в висококваліфікованих фахівцях в галузі медицини невідкладних станів (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). В своїх рецензіях та в процесі інтерв'ювання роботодавці підкреслили, актуальність створення ОП «Екстрена медицина», яка повинна забезпечити заміну фельдшерів у бригадах екстреної медичної допомоги висококваліфікованими спеціалістам – парамедиками та забезпечити ринок праці в галузі хорони здоров'я на всій території України в цьому напрямку (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/disciplini/opp-ekstrena-mediczina/>). В процесі інтерв'ювання здобувачів вищої освіти було з'ясовано, що на ОП навчаються здобувачі вищої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» за спеціальністю «Сестринська справа», значна частина, яких вже має певний досвід практичної роботи на медсестринських посадах та продовжує поєднувати навчання та роботу на клінічних базах кафедри екстреної та невідкладної допомоги. Тому вони підтвердили відповідність ОП сучасним вимогам до розвитку спеціальності та необхідності її на ринку праці. В ході розробки ОП «Екстрена медицина» враховувався досвід аналогічних вітчизняних програм: Тернопільського національного медичного університету імені І. Я. Горбачевського, Черкаської медичної академії, Української медичної стоматологічної академії. Також вказано, що до уваги приймалися доказові міжнародні стандарти та протоколи надання екстреної медичної допомоги країн Європи, США та Канади. Проте, відсутня інформація про конкретні освітні заклади європейських країн, з якими можливий обмін досвідом щодо даної ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП, в цілому, дозволяє досягти результатів навчання визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 223 Медсестринство за першим (бакалаврським) рівнем (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf>) Аналіз ОП навчальних планів (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:bf10c5f0d81c5e235174577ac5c460e9f92e73ab/20210321160414//2510368/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD_%D0%95%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%Bo_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D0%Bo_2020.pdf), силабусів (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/disciplini/ekstrena-medicina-kvalifikaciyi-paramedik/>) підтверджує, що студенти мають змогу досягти визначених Стандартом вищої освіти як загальних так і спеціальних (фахових) компетентностей, програмних результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

На сайті Медичного інституту СумДУ представлений Проєкт ОП «Екстрена медицина» для громадського обговорення. Цілі ОП та програмні результати чітко сформовані та визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності «Парамедик» на ринку праці. Були зібрані відгуки та рецензії роботодавців на ОП. Розроблені силабуси до усіх дисциплін навчальних планів з підготовки фахівців медсестринства за першим (бакалаврським) рівнем, які розміщені на сайті, у вільному доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Положення про медичний інститут СумДУ застарілий (2005р) та Статут не відповідає вимогам часу (2016 р). Проте, поряд з затвердженим Статутом на сайті ЗВО поданий Проєкт Статуту 2021 року. Рекомендовано оновити Положення про медичний інститут СумДУ. Відсутня інформація про конкретні освітні заклади європейських країн, з якими можливий обмін досвідом щодо даної ОП. Рекомендовано налагодити партнерські стосунки з європейськими освітніми закладами для ефективного обміну досвідом щодо розвитку ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Аналіз сайту, Відомостей про самооцінювання ОП, установчих документів Медичного інституту СумДУ, спілкування на зустрічах під час візиту, підтвердили наявність фактів щодо проектування та цілей ОП. Можна відзначити відповідність визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. Зауваження стосувалися підкритеріїв 1.1, 1.3.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП Екстрена медицина становить 180 кредитів ЄКТС (на базі повної загальної середньої освіти), або 60 кредитів на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» для спеціальностей галузі знань 22 «Охорона здоров'я»), що в сумі з 120 кредитами становить 180 кредитів. Це відповідає Закону України Про вищу освіту та Стандарту вищої освіти спеціальності 223 Медсестринство за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/223-medsestrinstvo-bakalavr.pdf>) . 45 кредитів ЄКТС, спрямовано на засвоєння дисциплін циклу загальної підготовки. 85 кредитів ЄКТС забезпечують опанування фахових компетентностей за спеціальністю, з них 5 кредитів ЄКТС складає переддипломна практика. На вивчення дисципліни за вибором відводиться 50 кредитів ЄКТС. (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:bf10c5f0d81c5e235174577ac5c460e9f92e73ab/20210321160414//2510368/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%BB%D0%B0%D0%BD_%D0%95%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%B0_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D0%B0_2020.pdf). Тобто на вибіркові дисципліни відводиться 27,8% кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства. Вибіркові дисципліни, розроблені спеціально для парамедиків не прописані в ОП.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру. Освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему, яка дозволяє досягти цілей ОП та запланованих програмних результатів, що відображено у Матриці відповідностей ОП. Навчальне навантаження за освітніми компонентами чітко розподілено за семестрами та роками навчання. В ОП представлена структурно-логічна схема навчання, яка наглядно та чітко відображає логічну послідовність та складові компоненти навчання. В ОП недостатня увага приділена українознавчо-філософському циклу дисциплін: відсутні дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія та культура України», «Філософія». ОП (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>): містить лише дві дисципліни цього напрямку: Інтегрований курс «Основи академічного письма» (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:303412bd3ac5c3d658b38038930a37c52f73e1ff/20210312100728//2495225/%D0%9E%D0%9A3.pdf). який вивчається на 1-му курсі; Інтегрований курс «Демократія: принципи, цінності, механізми», який вивчається на 3-му курсі (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:01dfc7ede5980b63d8c6ac4f8381a5918954c9f7/20210312100140//2495223/%D0%9E%D0%9A1.pdf). Навчальний план взагалі не містить дисципліни «Фізичне виховання», при тому, що відповідна фізична підготовка є обов'язковою для парамедиків. В процесі опитування здобувачів, академічної спільноти, та представників навчально-методичного відділу отримана інформація, що ці дисципліни цілком забезпечують засвоєння гуманітарних компонентів та дозволяють отримати знання гуманітарного напрямку в більш актуальному для сучасних фахівців контексті. Але при вивченні силабусів цих дисциплін складається враження, що в представленому вигляді дані компоненти не можуть забезпечити вимоги до формування загальних компетентностей.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 223 Медсестринство першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 22 Охорона здоров'я. Всі компетентності та програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). Вибіркові дисципліни відіграють лише допоміжну роль в забезпеченні програмних результатів навчання та сприяють розвиткові індивідуальних інтересів здобувачів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Обсяг дисциплін вільного вибору складає 50 кредитів ЄКТС, що становить 27,8% загального обсягу кредитів за освітньою програмою та відповідає вимогам чинного законодавства. В процесі аналізу документальних матеріалів, інтерв'ювання фокус-груп встановлено, що в СумДУ забезпечені умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, які регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/feyl>). В СумДУ розроблена нормативна база щодо забезпечення індивідуальної освітньої траєкторії: Положення про організацію освітнього процесу; Рішення вченої ради з питання: «Принципи формування освітніх програм та навчальних планів згідно нових стандартів вищої освіти»; накази ректора «Про організацію викладання дисциплін вільного вибору» та «Про автоматизовану підтримку процесу реєстрації для вивчення вибіркового дисциплін» (<https://normative.sumdu.edu.ua/>). Вибір дисципліни здійснюється саме через особистий кабінет здобувача. ОП передбачає вибір дисциплін з двох блоків: загальної та професійної підготовки. Здобувачі мають право на вибір дисциплін, що пропонуються за ОП. Перелік дисциплін представлено на сайті кафедри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (представлені переважно дисципліни з професійної підготовки) <https://emergency.med.sumdu.edu.ua/navchalno-metodichni-materiali/bazovi-silabusi-navchalnih-disciplin/>). Здобувачі також можуть обирати освітні компоненти з усього переліку вибіркового дисциплін СумДУ. Каталог дисциплін вільного вибору доступний одночасно на основному сайті СумДУ (<https://sumdu.edu.ua/uk/academic/organization-training/directory-sample-disciplines.html>) та в особистих електронних кабінетах здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти на ОП «Екстрена медицина» здійснюється на практичних заняттях, які проводяться переважно у спеціалізованих аудиторіях (симуляційних та фантомних класах), комп'ютерних класах під керівництвом викладачів кафедри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, які переважно є інструкторами, що мають сертифікати European Resuscitation Council. Обов'язковим компонентом ОП є виробнича практика у 6 семестрі, обсягом 5 кредитів ЄКТС, що здійснюється згідно з навчальним планом, силбусом https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:bfbo39ae7713b1d749d7483864bb5eda76b03751/20210312132307//2495876/%Do%9E%Do%9A24.pdf та методичними рекомендаціями <https://cutt.ly/dcXEbkY>. Роботодавці були залучені до обговорення Програми виробничої практики, яка була обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:510ea8cfe20acb4ab8092008c2a0b4f2d6833c1d/20210312083655//2494993/%Do%9F%Do%Ao%Do%9E%Do%A2%Do%9E%Do%9A%Do%9E%Do%9B_2_2020.pdf. Базою практики є Комуніальний заклад Сумської обласної ради «Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф», про що свідчить затверджений договір про спільну роботу по забезпеченню лікувально-діагностичного процесу, підготовці/перепідготовці медичних кадрів та проведенню і впровадженню в практику медичних наукових досліджень № 2019-01 від 01.03.2019 з КЗ СОР «СОЦЕМД та МК» (<https://tm.document.sumdu.edu.ua/medical/doc?id=acb244dd-6951-ea11-8ead-001a4be6d04a>). В результаті аналізу відомостей про самооцінювання та інтерв'ювання фокус-груп отримано інформацію, що здобувачі можуть укласти індивідуальні договори на проходження практики з іншими закладами охорони здоров'я, що мають профільні відділення екстреної медичної допомоги. Особливістю практичної підготовки здобувачів за цією ОП є те, що вона проходить впродовж усього навчального періоду: студенти можуть в будь який вільний час відвідувати Регіональний навчально-тренувальний центрі з надання першої невідкладної допомоги з підготовки немедичних працівників, який організовано кафедрою екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. <https://emergency.med.sumdu.edu.ua/regionalnij-navchalno-trenuvalnij-centr-sumdu/> з метою відпрацювання практичних навичок. Під час зустрічей з фокус групами були продемонстровані відео- та фотоматеріали про матеріально-технічне забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти в ЗВО. При опитуванні студенти відмітили, що повністю задоволені компетентностями, здобутими під час практичної підготовки. ОП не передбачає проведення виробничої практики із загального медсестринського догляду, тоді як ОП «Екстрена медицина» належить до спеціальності 223 Медсестринство. Проведення переддипломної практики для здобувачів освіти даної ОП з екстреної медицини лише в кінці VI семестру є недостатнім.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП «Екстрена медицина» передбачає формування у здобувачів вищої освіти таких «soft-skills», як комунікації та вміння працювати в команді, лідерство, здатність брати на себе відповідальність та приймати обґрунтовані рішення, здатність працювати в критичних умовах, уміння управляти конфліктами, здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність генерувати нові ідеї (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). Вказані «soft-skills» розглядаються та відпрацьовуються здобувачами переважно на дисциплінах професійного спрямування. Основними формами та методами навчання, що сприяють набуттю соціальних навичок (soft skills) є: навчальна дискусія, аналіз

конкретних ситуацій, навчальна гра, мозковий штурм, обмін думками (think-pair-share). Розвитку «soft skills» сприяє також залучення студентів до реалізації конкретних проєктів та участь у волонтерській діяльності. Зокрема студентами даної ОП був створений та поширений в соціальних мережах відеоролик про надання першої медичної допомоги (<https://www.youtube.com/watch?v=QA8gLoVpfc>). Так здобувачі приймають активну участь в роботі Регіонального навчально-тренувального центру з надання першої невідкладної допомоги з підготовки немедичних працівників, який організовано кафедрою екстреної медичної допомоги та медицини катастроф (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/regionalnij-navchalno-trevalnij-centr-sumdu/>). В результаті інтерв'ювання здобувачів отримана інформація про сприятливий психологічний клімат в СумДУ та на кафедрі ЕМД та МК, що сприяє формуванню соціальних навичок та вказує на відсутність психологічних та адміністративних бар'єрів у спілкуванні з адміністрацією та викладачами МІ СумДУ.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. ОП відповідає Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 223 Медсестринство затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 05.12.2018 № 1344 та Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників. Випуск 78 «Охорона здоров'я».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів та дозволяє досягти цілей та програмних результатів навчання. Співвідношення аудиторних годин та годин, що відводяться на самостійну роботу визначається Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://surl.li/fezf>) У відомостях про самооцінювання відмічено, що загальне навантаження за ОП «Екстрена медицина» становить 5400 год, з яких на аудиторну роботу припадає 2214 год. (41%), на самостійну роботу – 3186 год (59%). Тижневе аудиторне навантаження становить в середньому 20 годин. Під час інтерв'ю здобувачі освіти підтвердили, що вони не є перенавантаженими та їм вистачає часу на самостійну роботу. Для підвищення ефективності засвоєння матеріалу, передбаченого для самостійного вивчення, використовуються відкриті електронні навчальні ресурси СумДУ <https://elearning.sumdu.edu.ua/>, електронний інституційний репозитарій університету <https://essuir.sumdu.edu.ua/>. Як було з'ясовано в процесі інтерв'ювання здобувачів та академічної спільноти, самостійна робота здобувачів на ОП здійснюється через вивчення додаткової літератури та активної їх роботи у вільний час в Регіональному навчально-тренувальному центрі з надання першої невідкладної допомоги з підготовки немедичних працівників, організованому кафедрою екстреної медичної допомоги та медицини катастроф <https://emergency.med.sumdu.edu.ua/regionalnij-navchalno-trevalnij-centr-sumdu/> Консультації, методичні рекомендації викладачів щодо СРС за дисциплінами ОП, здійснюється у зручному режимі постійної доступності через електронні особисті кабінети. Обсяг СРС, у середньому потрібний здобувачам, для належного опанування кожного ОК, є достатнім.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Під час інтерв'ювання з керівництвом медичного інституту СумДУ отримана інформація, що ОП «Екстрена медицина» не передбачає дуальної форми навчання. Проте, деякі здобувачі вищої освіти поєднують навчання з роботою за фахом та мають індивідуальний графік навчання відповідно до Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком (<http://surl.li/ffcz>). Під час інтерв'ювання студенти ОП «Екстрена медицина» Бірюков В., Денисенко М., Положій О., Бояринова А. підтвердили факт, що вони поєднують навчання з роботою за сумісництвом на посаді фельдшера бригади екстреної медичної допомоги в Сумському обласному центрі екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, що надає їм можливість застосовувати набуті теоретичні знання та практичні уміння в реальних клінічних ситуаціях. Крім того, СумДУ є учасником пілотної програми щодо запровадження дуальної форми здобуття освіти в машинобудуванні, започаткованого МОН України (наказ №1296 від 15.10.2019 р.), який триватиме до 2023 року.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

В ЗВО створено умови для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів, шляхом реалізації вільного вибору дисциплін через Електронні кабінети здобувачів. Студентами даної ОП був створений та поширений в

соціальних мережах відеоролик про надання першої медичної допомоги (<https://www.youtube.com/watch?v=QA8gLoVpcfk>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Вибіркові дисципліни, розроблені спеціально для парамедиків не прописані в ОПП. Рекомендовано внести цей перелік вибірових дисциплін в ОПП. В ОП недостатня увага приділена українознавчо-філософському циклу дисциплін: відсутні дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія та культура України», «Філософія». Навчальний план взагалі не містить дисципліни «Фізичне виховання», при тому, що відповідна фізична підготовка є обов'язковою для парамедиків. Доцільно доповнити ОПП та навчальний план дисциплінами «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Історія та культура України», «Фізичне виховання». ОПП не передбачає проведення виробничої практики із загального медсестринського догляду, тоді як ОПП «Екстрена медицина» належить до спеціальності 223 Медсестринство. Проведення переддипломної практики для здобувачів освіти даної ОП з екстреної медицини лише в кінці VI семестру є недостатнім. Рекомендовано внести в навчальний план ОП «Екстрена медицина» виробничу практику з медсестринства в IV семестрі.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи сильні сторони ОП, узгодженість за підкритеріями 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7 та 2.8, ураховуючи контекст та керуючись підходом, орієнтованим на допомогу та удосконалення, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими за підкритеріями 2.1. і 2.2. Зазначені слабкі сторони можуть бути швидко усунуті.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП викладені чітко, зрозуміло, структуровано, не містять дискримінаційних положень, відповідають Умовам прийому до ЗВО України та Правилами прийому до СумДУ, затвердженими Вченою радою (Протокол №06 від 24 грудня 2020 року) (https://vstup.sumdu.edu.ua/images/zagalne/Pravila_2021_SSU.pdf)
Правила оприлюднені на сайті ЗВО <https://vstup.sumdu.edu.ua/>

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила вступу враховують особливості прийому на ОП Екстрена медицина та передбачають можливість вступу на основі ПЗСО (<http://surl.li/msvr>) або на базі ОКР молодшого спеціаліста (<http://surl.li/jxcu>). Правила вступу на ОП Екстрена медицина передбачають складання фахового іспиту для абітурієнтів з базою молодшого спеціаліста з метою визначення рівня вихідних компетентностей, потрібних для навчання за даною ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно інформації, що надана у Відомостях про самооцінювання ОП та результатам інтерв'ювання фокус-груп, отримані дані про доступність інформації про визнання результатів навчання в інших ЗВО. Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, регулюються Положенням про академічну мобільність здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/ffmg>) та Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://surl.li/fezf>). Відповідна нормативна база є у вільному доступі на сайті СумДУ (<https://normative.sumdu.edu.ua/>). Всім здобувачам, які зараз навчаються за скороченим навчальним планом ОП

«Екстрена медицина» було перезараховано освітні компоненти, вивчені в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого спеціаліста в загальному об'ємі 120 кредитів, згідно правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, що відповідають «Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні», що підтверджено в відомостях про самооцінювання та в процесі інтерв'ювання здобувачів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів неформального навчання регламентується положенням про перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти СумДУ, отриманих у неформальній освіті, введеним в дію наказом ректора від 29.01.2020 р. № 0077-І (<http://surl.li/ffna>) Відповідно до відомостей про самооцінювання та фактів представлених в процесі інтерв'ювання, двом здобувачам (Положію О. та Денисенко М.), які навчаються на ОП «Екстрена медицина», було перезараховано результати навчання, отримані у неформальній освіті: було враховано участь у симуляційному тренінгу «Первинний огляд та швидка евакуація постраждалого із транспортного засобу» (сертифікати №0066, №0062 від 23 лютого 2020 року), як вивчення дисципліни «Екстрена допомога при травмах» за темою «Початкові організаційно-лікувальні дії бригади ЕМД на місці події».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Гарною практикою в ЗВО є наявність визначених чітких та зрозумілих правил визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Заслугою на відзначення наявність чітких та зрозумілих правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, та відсутність слабких сторін та недоліків, експертна група дійшла висновку, що ОП відповідає рівню А за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Програмні цілі та програмні результати навчання досягаються через особливості ОП, яка поєднує практичну та теоретичну підготовку у малих групах. Проходження виробничої практики у центрах екстреної медичної допомоги і медицини катастроф, використання методів симуляційного та практично-орієнтованого навчання посилює практичний компонент. Всі здобувачі освіти на даній ОП наголосили на значному обсягу якісної практичної підготовки на сучасних симуляторах та муляжах, яка є необхідною для їх професійної діяльності. В кожному силабусі навчальної дисципліни розписано, які програмні результати можна досягнути при вивченні цієї дисципліни (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/navchalno-metodichni-materiali/bazovi-silabusi-navchalnih-disciplin/>). В ОПЦ_2020 сказано, що формування моделі навчання передбачає активну роль студента, яка полягає у реалізації студентоцентрованого навчання, проблемно-орієнтованого навчання, контекстного навчання, симуляційного навчання, електронного навчання в системі ОСW СумДУ, самонавчання, навчання на основі досліджень, навчання через виробничу практику у центрах екстреної медичної допомоги і медицини катастроф (

<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). В ОПП 2021 подано інформацію, що для реалізації студентоцентрованого підходу передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-learning за окремими освітніми компонентами (MIX, LecturED СумДУ, програмне забезпечення Google), індивідуальні заняття, використання власних мобільних пристроїв у навчальному процесі (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1679>). Викладачами кафедр навіть були розроблені додатки до мобільних телефонів, які дозволяють швидко оцінити стан пацієнта на догоспітальному етапі (<https://drive.google.com/drive/folders/1STsoruaUexdVTrpZuKOSUWrD2-gCQ6tP>). Викладачі кафедри запатентували розробку комп'ютерних програм: «Термічна травма», «Спосіб оцінки тяжкості стану постраждалого з травматичними пошкодженнями на догоспітальному етапі» (патент на корисну модель № 105417 від 25.03.2016 р.). Студенти запевнили ЕГ, що їх думка враховується при визначенні форм та методів навчання і викладання. Всі учасники зустрічей підтвердили дотримання щодо них принципів академічної свободи та студентоцентрованого підходу. Щосеместрово у ЗВО проводиться моніторинг задоволеності студентів формами та методами навчання, результати якого надходять в особисті кабінети усіх учасників освітнього процесу(сервіс MIX). Кожен викладач має змогу проаналізувати пропозиції та зауваження до курсу та внести відповідні корективи (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:f483caccb5875ef62cf7cd55a6ab4fff1a8b26d6/20210311102645//2491864/index.html).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

В ОПП чітко прописана система оцінювання (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). Також методи та критерії оцінювання подаються в кожному силабусі навчальної дисципліни (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/navchalno-metodichni-materiali/bazovi-silabusi-navchalnih-disciplin/>). В Інституті розроблено Положення про оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (протокол Вченої ради Інституту № 4 від 21.11.2020 р. Кожен учасник освітнього процесу отримує інформацію в свій особистий електронний кабінет. На зустрічах було підтверджено, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Про наукову діяльність СумДУ можна дізнатися з відеоролика <https://www.youtube.com/watch?v=b973IbjGpAM>. Студенти ЗВО можуть поєднувати навчання і дослідження у університетській клініці, наук в-науково-дослідних центрах та лабораторіях. В СумДУ функціонує Центр колективного користування науковим обладнанням, РЦ «ЕХОМЕДХІМ»; науково-виробнича лабораторія, регіональний науково-навчальний центр ендоскопічних методів діагностики та малоінвазивної хірургії . На сайті ЗВО, на сторінці випускової кафедри є цілий розділ присвячений науці в цілому, та студентській науці зокрема. Там здобувачі освіти можуть знайти інформацію про діяльність НТСА Медичного інституту, НТСА СумДУ, конкурси студентських наукових робіт, міжнародні грантові проекти, програми академічної мобільності <https://emergency.med.sumdu.edu.ua/studentiskij-naukovij-gurtok-kafedri/>. Медичний інститут має два друкованих видання: фаховий журнал «Східноукраїнський медичний журнал» та «Збірники матеріалів наукових та науково-практичних конференцій» (<https://med.sumdu.edu.ua/nashi-vidannja-2/>). У плані роботи кафедри прописані напрямки наукової роботи кафедри <https://cutt.ly/Hca38Vt>. Студенти вивчають дисципліну «Основи академічного письма», метою якої є оволодіння студентами ключовими компетентностями з академічної грамотності, що дозволяють критично оцінювати інформаційні ресурси, відбирати й трансформувати інформацію, створювати власний інтелектуальний продукт, презентувати результати академічної діяльності <https://cutt.ly/yca8GVW> . 27.03.2021 р. в Інституті був проведений конкурс студентських наукових робіт <https://med.sumdu.edu.ua/online-competition-of-student-research-papers/>). 19.03.2021. у СумДУ пройшла XII студентська конференція «Перший крок у науку» <https://med.sumdu.edu.ua/the-first-step-in-science/>. Всі студенти СумДУ мають доступ до світових клінічних наукових ресурсів. Під час опитування студентів, проведеного у термін з 12.10.2020 по 08.11.2020, 71,4 % респондентів відповіли, що цілком задоволені набутими в рамках освітньої програми навичками групової роботи, підготовки презентації, вмінням обговорювати та захищати власні думки https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:f483caccb5875ef62cf7cd55a6ab4fff1a8b26d6/20210311102645//2491864/index.html . На кафедрі функціонує студентський науковий гурток (протоколи засідань випускової кафедри № 2 від 15.09.2020 року, № 6 від 26.01.2021 р.) <https://emergency.med.sumdu.edu.ua/studentiskij-naukovij-gurtok-kafedri/>. Троє, з восьми, студентів групи даної ОП відвідують кафедральний науковий студентський гурток. На зустрічі викладач дисципліни «Демократія» Опанасюк В. розповіла про виконання студентами наукових проєктів: «Недотримання карантину COVID-19» (Бойко А.), «Надання першої домедичної допомоги» (Бірюков В.), «Упередження халатного ставлення медпрацівників до своєї роботи шляхом попередження професійного вигорання» (Положій О.) <https://ppst.sumdu.edu.ua/uk/novyny/537-kafedra-ppst-provodyt-forum-studentskykh-initsiatyv>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту дисциплін підтверджується в плані роботи випускової кафедри. Де заплановано регулярно переглядати зміст дисциплін (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:b4bb531ef15dabeddo0ca0e36ff55306129c8197/20210323130428//2532832/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%BD_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8_%D0%BA%D0%Vo%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8_%D0%95%D0%9C%D0%94_%D1%82%D0%Bo_%D0%9C%D0%9A_20-2021.pdf). Всі учасники зустрічей підтвердили регулярне оновлення змісту освіти.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності Інституту підтверджена договорами про співпрацю із закордонними ЗВО: з Медичним університетом м. Караганда (Казахстан) (договір від 05.03.2013), з Медичним університетом м. Астана (Казахстан) (договір від 03.04.2013), з Медичним університетом ім. Д. Твілдіані (Грузія) (договір від 19.05.2014), з Університетом м. Фоджа (Італія) (договір від 04.05.2015), з Університетом Патр (Греція) (договір від 08.06.2016), з Університетом Арістотеля в Салоніках (Греція) (договір від 07.12.2018). Також в ОПІ подана інформація щодо реалізації міжнародної академічної мобільності через урядові стипендіальні програми, запропоновані урядами Словаччини, Литви, Польщі, Німеччини та інших країн (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). Проте, студенти даної ОП не були залучені до цих програм через епідеміологічну ситуацію в країні 2020-2021 рр. Погорелов М.В. – заступник директора Інституту з наукової роботи на зустрічі розповів про тісну співпрацю з медичним інститутом в Болгарії. Саме в результаті співпраці цих закладів була реалізована програма академічної мобільності для двох студентів у 2019 році. Підтвердження міжнародної діяльності аспірантів та науково-педагогічних працівників Інституту можна знайти за посиланням: <https://drive.google.com/drive/u/5/folders/1vbocqdd7PWPTFw1CDrjPnGvWsQOXGUSw> . З 09 по 12 березня 2021 р. в ЗВО було проведено ряд практичних семінарів «Школа розвитку міжнародної співпраці для студентів медичного інституту» (<https://med.sumdu.edu.ua/school-for-the-development-of-international-cooperation-for-students/>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ОП має багато сильних сторін та позитивних інноваційних практик. Інноваційним досягненням даної ОП є те, що викладачі кафедри запатентували розробку комп'ютерних програм: «Термічна травма», «Спосіб оцінки тяжкості стану постраждалого з травматичними пошкодженнями на догоспітальному етапі» (патент на корисну модель № 105417 від 25.03.2016 р.). Були розроблені додатки до мобільних телефонів, які дозволяють швидко оцінити стан пацієнта на догоспітальному етапі <https://drive.google.com/drive/folders/1STsoruaUexdVTpPZuKOSUWrD2-gCQ6tP>. Всі здобувачі освіти на даній ОП наголосили на значному обсягу якісної практичної підготовки на сучасних симуляторах та муляжах, яка є необхідною для їх професійної діяльності. В кожному силабусі навчальної дисципліни розписано, які програмні результати можна досягнути при вивченні цієї дисципліни. Для реалізації студентоцентрованого підходу передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, e-learning за окремими освітніми компонентами (MIX, LecturED СумДУ, програмне забезпечення Google), індивідуальні заняття, використання власних мобільних пристроїв у навчальному процесі. Викладачами кафедр навіть були розроблені додатки до мобільних телефонів, які дозволяють швидко оцінити стан пацієнта на догоспітальному етапі <https://drive.google.com/drive/folders/1STsoruaUexdVTpPZuKOSUWrD2-gCQ6tP>. Викладачі кафедри запатентували розробку комп'ютерних програм: «Термічна травма», «Спосіб оцінки тяжкості стану постраждалого з травматичними пошкодженнями на догоспітальному етапі» (патент на корисну модель № 105417 від 25.03.2016 р.). Щосеместрово у ЗВО проводиться моніторинг задоволеності студентів формами та методами навчання, результати якого надходять в особисті кабінети усіх учасників освітнього процесу(сервіс MIX). Студенти ЗВО можуть поєднувати навчання і дослідження у університетській клініці, в науково-дослідних центрах та лабораторіях. В СумДУ функціонує Центр колективного користування науковим обладнанням, РЦ «ЕХОМЕДХІМ», науково-виробнича лабораторія «Біонаноккомпозит», регіональний науково-навчальний центр ендоскопічних методів діагностики та малоінвазивної хірургії. На сайті ЗВО, на сторінці випускової кафедри є цілий розділ присвячений науці в цілому, та студентській науці зокрема. Медичний інститут має два друкованих видання: фаховий журнал «Східноукраїнський медичний журнал» та «Збірники матеріалів наукових та науково-практичних конференцій». Студенти вивчають дисципліну «Основи академічного письма». З 09 по 12 березня 2021 р. в ЗВО було проведено ряд практичних семінарів «Школа розвитку міжнародної співпраці для студентів медичного інституту».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 4.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Критерій не має зауважень, лише досить вагомі сильні сторони.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

В ОПП чітко прописана система оцінювання (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1004>). В Інституті розроблено Положення про оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/lwup>). Також методи та критерії оцінювання подаються в робочій програмі та силабусі навчальної дисципліни (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/navchalno-metodichni-materiali/bazovi-silabusi-navchalnih-disciplin/>). В звіті про самоаналіз подано інформацію, що оцінювання проводиться відповідно до отриманих за семестр рейтингових балів і містить методи поточного формативного та підсумкового сумативного оцінювання. Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання оновлюється щорічно на початку навчального року та надається здобувачам вищої освіти у розрізі дисциплін на сайті випускової кафедри (<http://surl.li/kywu>) а також на сайтах інших кафедр, які забезпечуються освітній процес за ОП «Екстрена медицина», на першому занятті з дисципліни викладач надає здобувачам вищої освіти силабус з переліком контрольних заходів та критеріями їх оцінювання. До першокурсників принципи формування та оприлюднення відповідної інформації доводяться у перший навчальний день на вступній лекції «Організація освітнього процесу» та через сервіс «Особистий кабінет». Всі здобувачі освіти даної ОП підтвердили зрозумілість та чіткість контрольних заходів. Жодних непорозумінь щодо критеріїв оцінювання на даній ОП не було.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 223 «Медсестринство» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Атестація здобувачів освіти на даній ОП здійснюється у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, який складається з наступних компонентів: інтегрований тестовий іспит «Крок» та практично-орієнтований іспит. Порядок проведення атестації, створення та організація роботи екзаменаційних комісій з атестації визначені в Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/ffot>). Спеціально для професійної кваліфікації «Парамедик» на випусковій кафедрі було розроблено Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 223 Медсестринство (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:017fffbf182a605bba17cf94474b76764e77997/20210323124634//2532774/%Do%9F%Do%BE%Do%BB%Do%BE%Do%B6%Do%B5%Do%BD%Do%BD%D1%8F_%Do%9E%Do%A1%Do%9A__223_%Do%9C%Do%B5%Do%B4%D1%81%Do%B5%D1%81%D1%82%D1%80%Do%B8%Do%BD%D1%81%D1%82%Do%B2%Do%BE__1_.pdf). Здобувачі вищої освіти на ОП «Екстрена медицина» складатимуть інтегрований тестовий іспит «Крок.Б. Сестринська справа» за базою питання розроблених для ОП «Сестринська справа». В зв'язку з цим викладачі випускової кафедри проводять додаткові консультації для студентів з підготовки до Крок.Б. Для цього аудиторне тижневе навантаження студентів даної ОП було зменшено до 20 годин на тиждень.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у ЗВО регламентовані у: Положенні про порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій СумДУ з атестації здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/ffot>), Положенні про організацію освітнього процесу (<https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=d8ae04b7-0a39-e611-b47a-001a4be6do4a&kind=1>), Положенні про оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти Медичного інституту СумДУ галузі знань 22 Охорона здоров'я (<http://surl.li/lwup>). У пунктах 4.4.10- 4.4.17 Положення про оцінювання навчальної діяльності описана процедура перездачі підсумкового модульного контролю. У пунктах 4.5.8- 4.5.13 Положення про оцінювання навчальної діяльності описана процедура перездачі семестрового екзамену та оскарження його результатів. На зустрічах з ЕГ,

учасники розповіли, що всі питання щодо результатів контрольних заходів вирішуються при переписці в особистих кабінетах викладачів та студентів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Стан забезпечення академічної доброчесності в СумДУ детально подано у Рішенні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ від 20 травня 2020 р. У ЗВО розроблені наступні нормативні документи: Кодекс академічної доброчесності, Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у СумДУ, Методична інструкція щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень, Положення про групу сприяння академічній доброчесності зі створеною в її складі лабораторії дослідження академічної доброчесності (основні функції лабораторії – проведення досліджень з тематики доброчесності в освітній діяльності (Academic Integrity) та дослідницької доброчесності (Research Integrity) на національному та міжнародному рівнях; проведення опитувань основних стейкхолдерів університету за тематикою доброчесності в освітній діяльності та наукових дослідженнях), Положення про Студентську агенцію співдії якості освіти, Положення про організацію захисту прав інтелектуальної власності. Радою із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ розроблено комплекс заходів, що направлені на впровадження принципів академічної та дослідницької доброчесності (https://www.sumdu.edu.ua/images/content/general/gen-info/council-quality/2020-05-20_decision-1.pdf). І викладачі і студенти на зустрічах підтвердили підписання Декларацій про дотримання академічної доброчесності в особистих електронних кабінетах.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Методи та критерії оцінювання подаються в силабусах навчальних дисциплін. Спеціально для професійної кваліфікації «Парамедик» на випусковій кафедрі було розроблено Положення про організацію і порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту зі спеціальності 223 Медсестринство. Найбільш сильною стороною критерію є розробка чіткої та зрозумілої політики, стандартів і процедури дотримання академічної доброчесності. ЗВО популяризує академічну доброчесність. Всі заходи із забезпечення академічної доброчесності в СумДУ детально подано у Рішенні Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ на 6-ти друкованих аркушах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Враховуючи сильні сторони та інноваційні практики ОП, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають оцінці даного критерію – А.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес на ОП забезпечують 8 докторів наук, 13 кандидатів наук, 7 професорів, 5 доцентів, 10 асистентів, 9 професіоналів практиків. Викладачі кафедри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Шкатула Ю.В., Хижня Я.В., Бадіон Ю.О., Касян С.М., Березовська С.В., Борисенко Я.В., Курило А.Є навчалися на сертифікованих курсах European Resuscitation Council «Advanced Life Support (ALS)», «Basic Life Support (BLS)» і «Basic Life Support (BLS) Instructor candidate». Окрім того, викладачі Березовська С.В. та Борисенко Я.В. пройшли сертифіковані курси European Resuscitation Council «Paediatric Basic Life Support (PBLIS)», «Paediatric Basic Life Support (PBLIS) Instructor candidate», «European Paediatric Advanced Life Support (EPALS) Instructor potential», «European Paediatric Immediate Life Support (EPILS) Instructor potential», «Immediate Life Support (ILS) Instructor potential», та онлайн-курсах «ERC guidelines on resuscitation during the COVID-19 pandemic». Це підтверджено відповідними сертифікатами, розташованими на сайті кафедри: <https://emergency.med.sumdu.edu.ua/kursi-pidvishhennya-kvalifikaciyi-vikladachiv-kafedri/>. Академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний відбір викладачів базується на результатах рейтингування та оцінювання здобувачами вищої освіти кожного викладача окремо. Можливість оцінити викладача в його особистому електронному кабінеті є у кожного студента. Оцінювання викладачів студентами здійснюється відповідно до Положення про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності. У Положенні сказано, що результати оцінювання аналізуються директором інституту та завідувачем відповідної кафедри. За результатом аналізу можуть бути прийняті такі рішення: повторна перевірка методичного забезпечення дисципліни; рекомендації щодо необхідності навчання викладача за програмами підвищення кваліфікації, відповідно до плану роботи Центру розвитку кадрового потенціалу навчального закладу. Результати оцінювання якості організації освітньої діяльності здобувачами вищої освіти при вивченні навчальних дисциплін накопичуються за роками та враховуються при вирішенні питань заміщення вакантних посад, укладанні контракту щодо продовження роботи на посаді, у тому числі його термінів, при вирішенні питань щодо присвоєння вчених звань тощо. За результатами аналізу опитування студентів проводиться щорічний конкурс «Кращий викладач очима студентів», який може передбачати, у тому числі: визначення кращих викладачів за узагальнюючим показником якості організації освітньої діяльності; визначення кращих викладачів за окремими номінаціями; відзначення викладачів, які демонструють високий рівень якості викладання дисциплін, дипломами, грамотами, іншими відзнаками; призначення премії викладачам, які на час підведення підсумків працюють в університеті. Кращим викладачем очима студентів був визнаний викладач кафедри Екстреної медицини та медицини катастроф Редько С.І. (<http://surl.li/ffbe>). Також в СумДУ проводиться щорічний конкурс «Кращі науково-педагогічні працівники СумДУ» (<http://surl.li/ffcd>). При проведенні конкурсного відбору і рейтингуванні викладачів враховується практичний досвід роботи за профілем ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Членом робочої групи з розробки ОПП_2020 є Бражник Л.В. – начальник сектору медичного забезпечення та медико-біологічного захисту Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Сумській області. Зовнішніми рецензентами ОПП_2020 є Березка М.І., д.м.н. – завідувач кафедри екстреної та невідкладної медичної допомоги, ортопедії та травматології Харківського національного медичного університету; Танасієнко П.В., д.м.н. – провідний науковий співробітник ДЗ «Український науково-практичний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф МОЗ України» (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:56b4caab8b42c24d2947d77a86d603a2a13d11a4/20210321155924//2510365/%D0%9E%D1%81%D0%B2_%D1%82%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%Vo%D0%BC%D0%Bo_%D0%95%D0%BA%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%Bo_%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%BD%D0%Bo_2020.pdf). На випусковій кафедрі працюють та викладають на даній ОП представники роботодавців: Новіков М.В. - заступник директора з медичної роботи КЗ СОР «Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф»; Березовська С.В. - завідувач навчально-тренувального відділу КЗ СОР «Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф», лікар зі спеціальності «Медицина невідкладних станів». В ЗВО створена і функціонує Експертна рада роботодавців зі спеціальності 223 «Медсестринство» (<https://cutt.ly/2caURTr>), до складу якої входять адміністрація КЗ СОР «СОЦЕМД та МК», начальник сектору медичного забезпечення та медико-біологічного захисту Управління ДСНС України у Сумській області.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На випусковій кафедрі, за основним місцем роботи, працюють та викладають на даній ОП професіонали-практики: Бадіон Ю.О. – лікар ортопед-травматолог, Ткаченко Ю.А. – лікар-анестезіолог дитячий у відділенні анестезіології та інтенсивної терапії Сумської обласної дитячої клінічної лікарні, Шаповал І.В. - має підготовку по програмі навчання GRC тренерів з організації та проведення навчання за стандартом «База підтримка життя» (Basic Life Support, BLS), пройшов медичне стажування в Українському науково-практичному центрі екстреної медичної допомоги та

медицини катастроф у 2019 році. На випусковій кафедрі, за сумісництвом, працюють та викладають на даній ОП викладачі – представники роботодавців-експерти галузі: Новіков М.В. - заступник директора з медичної роботи КЗ СОР “Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”; Березовська С.В. - завідувач навчально-тренувального відділу КЗ СОР “Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф”, лікар зі спеціальності «Медицина невідкладних станів»; Курило А.Є. - лікар зі спеціальності «Медицина невідкладних станів»; Борисенко Я.В. - лікар зі спеціальності «Медицина невідкладних станів» (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/vikladachi-kafedri/>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Стимулювання професійного розвитку викладачів в СумДУ забезпечується через прозору систему рейтингування інститутів, факультетів та кафедр, відповідно до Методики рейтингування (<http://surl.li/ffci>). Сприяння професійного розвитку викладачів є метою діяльності Центру розвитку кадрового потенціалу навчального закладу. Центр має понад 30 програм підвищення кваліфікації, проводить семінари, тренінги (<http://surl.li/fznn>). У відомостях про самооцінювання подано інформацію, що Центр забезпечує навчання за програмами: «Основи викладацької роботи в університеті», «Ораторське мистецтво, або мистецтво красномовства», «Дистанційні технології навчання у СумДУ», «Керівництво науковою роботою студента / аспіранта» та інші. Для професійного розвитку викладачів в ЗВО регулярно організуються міжнародні конференції, круглі столи, лекторії, за участю іноземних спікерів.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У плані роботи кафедри прописані чіткі заходи з підвищення професійного рівня науково-педагогічних працівників кафедри. Зокрема всі співробітники повинні регулярно відвідувати щомісячні семінари педагогічної майстерності, поглиблювати знання з англійської мови, пройти планове стажування на курсах Європейської ради з реанімації (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:b4bb531ef15dabeddo0ca0e36ff55306129c8197/20210323130428/2532832/%D0%9F%D0%BB%D0%B0%D0%BD_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8_%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8_%D0%95%D0%9C%D0%94_%D1%82%D0%B0_%D0%9C%D0%9A_2020-2021.pdf). СумДУ має ліцензію на підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних працівників за програмами з інноваційної педагогічної діяльності та програмами з електронних засобів та дистанційних технологій навчання (наказ МОН №2951л від 29.11.2011) (<https://office.naq.gov.ua/v1/form-se/3494/view>). ЗВО преміює кращих викладачів. Зокрема у 2020 році на фінансову відзнаку науково-педагогічних працівників було виділено 86 млн. грн.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Кадровий потенціал науково-педагогічних працівників, які забезпечують освітній процес на спеціальності даної ОП є високим. Освітній процес на ОП забезпечують 8 докторів наук, 13 кандидатів наук, 7 професорів, 5 доцентів, 9 професіоналів практики. До організації та реалізації освітнього процесу залучені роботодавці, професіонали-практики. В ЗВО створена і функціонує Експертна рада роботодавців зі спеціальності 223 «Медсестринство». В ЗВО розроблена широка система рейтингування науково-педагогічних працівників. За результатами рейтингування визначаються кращі науково-педагогічні працівники та кращі викладачі очима студентів. Викладачі СумДУ можуть пройти підвищення кваліфікації, прийняти участь у тренінгах, семінарах у Центрі розвитку кадрового потенціалу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Відсутні

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Людські ресурси на даній ОП забезпечують належний рівень підготовки здобувачів ОП “Екстрена медицина”. Кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими. Роботодавці та професіонали-практики активно залучені до організації та реалізації освітнього процесу. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів. Встановлені факти і докази свідчать про повну відповідність критерію 6 встановленим вимогам. Наявність позитивних практик та інновацій, які були з’ясовані ЕГ, вказують на взірцевість ОП за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Заклад освіти має потужну матеріально-технічну базу, яка забезпечує досягнення визначених цілей ОП та програмних результатів навчання. На онлайн-зустрічі перший проректор СумДУ Леонов С.В. зазначив, що фінансові ресурси формуються за системою субрахунків структурних підрозділів, що дає можливість ефективно планувати витрати на придбання всього необхідного для забезпечення освітнього процесу <https://cutt.ly/actH22W>. Додатковим джерелом фінансів є: Університетська клініка, проєктна діяльність СумДУ. Для реалізації даної ОП в грудні 2019 року на кафедру було закуплено обладнання на суму понад 500 тис грн. На зустрічах з фокус-групами ЕГ встановила, що ЗВО значну увагу приділяє фінансовому стимулюванню та преміюванню викладачів. Оцінювання наявності та достатності цих ресурсів здійснювалося шляхом дистанційного фото- та відеоогляду інфраструктури <https://cutt.ly/rcys5jP>, <https://cutt.ly/Wcp7Okv> та ознайомлення з віртуальним 3D туром (<https://welcome.sumdu.edu.ua/new/>). Інфраструктура ЗВО включає в себе кампуси, бібліотечно-інформаційний центр, ідальні, спортивні комплекси (є базою Олімпійського та Параолімпійського комітетів), центр психологічної підтримки, Центр підтримки сім’ї «Студентський лелека», Університетську клініку. Усі приміщення оснащені сучасним обладнанням і устаткуванням з вільним доступом до мережі інтернету. Комп’ютерні класи наявні в кампусах, бібліотеці та гуртожитку з безоплатним доступом для здобувачів. Відпрацювання практичних навичок відбувається в симуляційних залах, які укомплектовані манекенами, фантомами, реалістичними муляжами тіла людини, автоматичними дефібриляторами. Бібліотечно-інформаційний центр укомплектований достатньою кількістю навчально-методичної літератури, яка постійно оновлюється. Також у ЗВО є електронна бібліотека та інституційний репозитарій, з електронним каталогом <https://library.sumdu.edu.ua/uk/>. Крім того, філії кафедри діють на базі закладів: Сумський обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф, Клінічна лікарня № 5, Обласна дитяча клінічна лікарня, з якими укладені договори про співпрацю <https://cutt.ly/gcydDQC>. Навчально-методичне забезпечення за ОП представлено силабусами, методичними рекомендаціями, підручниками, іншими навчальними матеріалами, які розміщені на сайті <https://cutt.ly/ucos9op> та платформах LecturED <https://elearning.sumdu.edu.ua/>, MIX СумДУ <https://mix.sumdu.edu.ua/>. Для реалізації дистанційного навчання ЗВО використовує програмні продукти Google. У ЗВО значна увага приділяється інноваційним інформаційним технологіям: здобувачі та викладачі мають особисті електронні кабінети <https://cabinet.sumdu.edu.ua/>, викладачами кафедри створено та запатентовано мобільні додатки: «Термічна травма», «Шоковий індекс» та «Шкала оцінки стану постраждалого» <http://surl.li/kzww>. Високий рівень задоволеності здобувачів матеріально-технічним забезпеченням встановлено за результатами анонімних опитувань <https://cutt.ly/ScolZxu> та підтверджено на онлайн-зустрічах.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час дистанційної експертизи встановлено, що СумДУ забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми. В кампусах, бібліотеці, гуртожитку є відкритий безпроводний доступ до мережі інтернет. В Університетській клініці мережа Wi-Fi працює за паролем, який надається усім учасникам освітнього процесу безоплатно. Під час інтерв’ювання з різними фокус-групами (здобувачами, викладачами) було підтверджено, що вони дійсно користуються всіма інфраструктурними об’єктами та інформаційними ресурсами на безоплатній основі. Університет надає учасникам освітнього процесу безоплатний доступ до повнотекстових наукометричних баз даних SCOPUS, Web of Science, EBSCO, British Medical Journal, що ЕГ визначає як сильну сторону в контексті даного підкритерію. Також здобувачі освіти мотивуються до проведення науково-дослідної роботи через преміювання за друк у фахових виданнях, виданнях SCOPUS, Web of Science.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

За результатами онлайн-спілкування з фокус-групами та огляду матеріально-технічної бази ЕГ дійшла висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров’я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою

програмою і дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси. Нормативна база з режиму та охорони праці розміщена на сайті <https://tinyurl.com/shfkuhv> (розділ 17). Санітарно-технічний стан аудиторних приміщень, лабораторій, гуртожитків та інших приміщень, відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації, в них забезпечується необхідний санітарний та протипожежний режим. Про це свідчить наявність вогнегасників у кампусах. Також усі учасники освітнього процесу регулярно проходять інструктажі з техніки безпеки. В СумДУ налагоджені також механізми забезпечення психічного здоров'я, які регламентуються Кодексом корпоративної культури СумДУ (<https://cutt.ly/qcuxCVW>). У ЗВО працює Психологічна служба СумДУ (<https://cutt.ly/ocuxzqO>), яка опікується вирішенням проблем психологічного характеру і наданням кваліфікованої психологічної підтримки. На зустрічі з адміністративним персоналом була присутня представник психологічної служби СумДУ, практичний психолог Л.О. Колісник, яка зазначала, що консультування здобувачам надається різновекторно: в ЗВО є три психологи, кабінети яких розташовані в різних корпусах, які надають безкоштовні індивідуальні чи групові консультації на запити здобувачів, кураторів чи викладачів. В разі необхідності психологічна служба надає онлайн-консультування, через месенджери та засоби відеозв'язку. У ЗВО є можливість анонімного звернення в кампусах на інформаційних кутках в скриньку довіри та електронно на сайті (<https://cutt.ly/bcomNYD>). На звернення реагує та відповідає психологічна служба. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ пересвідчилася, що здобувачі та викладачі обізнані про можливості психологічної підтримки. Для забезпечення освітнього середовища, безпечного для життя та здоров'я здобувачів в умовах розповсюдження COVID-19, було вжито всі необхідні заходи. З метою виявлення потреб та інтересів здобувачів, у ЗВО проводяться опитування через Особистий кабінет студента. Результати опитування опубліковані на сайті кафедри (<https://cutt.ly/hcuyvP4>). Реагуючи на поширеність кардіологічних ускладнень Covid-19, адміністрація СумДУ планує в найближчий час розмістити портативні дефібрилятори у приміщеннях ЗВО.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

В Університеті, в цілому, на високому рівні організовано забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Освітня, інформаційна та організаційна підтримка здобувачів реалізується переважно через інтегроване середовище: АСУ «Університет», електронні особисті кабінети викладачів і здобувачів; системи електронного навчання Mix, LecturED, програмні продукти Google; електронну пошту; інформаційну бібліотечну систему; сайти СумДУ, Медичного інституту та кафедри ЕМД та МК, де оприлюднюється інформація про новини освітнього процесу, оголошення, документообіг, розклади навчання. Для першокурсників діє програма кураторства, що допомагає їм адаптуватися до навчання. (згідно «Положення про студента-куратора академічної групи СумДУ» <https://cutt.ly/ocss530>). Під час зустрічі здобувачі підтвердили ефективність використання цих систем. Комунікація між університетом та здобувачами налагоджена, зокрема через чати в соціальних мережах, месенджерах та особисті електронні кабінети, які мають багатфункціональний інтерфейс. До прикладу: здобувачі можуть отримати довідки дистанційно в особистому кабінеті, а в месенджерах викладачі діляться зі студентами матеріалами для підготовки до занять (фото, відео, статті тощо), що ЕГ визначає як кращі практики гідні для наслідування. Консультативна та соціальна підтримка у СумДУ забезпечується, зокрема через діяльність відділу практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів (<http://job.sumdu.edu.ua/>), який опікується питанням працевлаштування здобувачів та випускників як на рівні університету, так і на рівні навчальних структурних підрозділів СумДУ. Студенти даної ОП мають змогу поєднувати навчання з роботою в центрах екстреної медичної допомоги. Університет в цьому питанні йде на зустріч здобувачам, надаючи можливість навчання за індивідуальним графіком, що свідчить про студентоцентризований підхід ЗВО. У ЗВО функціонує Університетська клініка (<https://clinic.health.sumdu.edu.ua/>) – заклад охорони здоров'я поліклінічно-амбулаторного типу, де здобувачі можуть укласти угоду з сімейним лікарем. Є програма Medical Assistance для іноземних студентів. Варто зазначити, що для студентів, співробітників СумДУ та їх дітей послуги в клініці надаються зі знижкою (<https://clinic.health.sumdu.edu.ua/price>). З метою надання соціальних послуг: організації дозвілля, оздоровлення, сезонного відпочинку студентів та співробітників, функціонує позаміський спортивно-оздоровчий центр «Універ» (<https://cutt.ly/zcycXYZ>). Також в СумДУ діє програма соціальної підтримки малозабезпечених студентів (соціальні обіди). Висока якість організаційної, інформаційної, освітньої, консультативної та соціальної підтримки здобувачів підтверджується достатньо високим рівнем їх задоволеності, що було виявлено під час онлайн-зустрічі із здобувачами. Позитивною практикою є регулярне проведення для усіх бажаючих зустрічей: «Віч-на віч з ректором», «Віч-на віч з директором».

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

За даною освітньою програмою здобувачі з особливими освітніми потребами не навчаються. Разом з тим СумДУ працює над створенням інклюзивного освітнього середовища (<http://surl.li/ffqe>), для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей. Об'єкти інфраструктури, а саме усі навчальні корпуси, гуртожитки, університетська клініка облаштовані пандусами. У головному корпусі СумДУ є спеціальний підйомник для осіб на інвалідних візках. Також в багатьох корпусах ЗВО є ліфти та написи шрифтом Брайля. Працюють: психологічна служба, координаційний центр гуманітарної політики. Інклюзивне навчання здобувачів з особливими освітніми потребами регламентується Положенням про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти в СумДУ (<http://surl.li/ffqg>) та Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у СумДУ <http://surl.li/ffcz>. Для забезпечення потреб здобувачів з особливими освітніми потребами працює центр психологічної підтримки. З метою сприяння гендерній рівності та

підтримці сім'ї, ЗВО реалізує проєкт «Університет, дружній до сім'ї» через функціонування центру підтримки сім'ї «Студентський лелека» (<https://cutt.ly/Csuckg1>), у якому кожен студент чи викладач може залишити дитину під наглядом кваліфікованого вихователя на час перебування у СумДУ. Батькам надається інформаційна, психологічна, соціально-педагогічна підтримка (<http://surl.li/ffsg>). ЕГ визначає такий підхід, як кращу практику для наслідування.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У СумДУ діють чіткі механізми розгляду та врегулювання конфліктних ситуацій, яким опікується Комісія з етики (добročесності) та управління конфліктами. Виявлення та вирішення конфліктних ситуацій регламентується Кодексом корпоративної культури СумДУ <http://surl.li/ffay>, Кодексом академічної добročесності <http://surl.li/ffbb>, Положенням про академічну добročесність та етику академічних взаємовідносин (<http://surl.li/ffat>). Університет в даному питанні працює на запобігання виникненню таких ситуацій. Здобувачі зазначають, що у разі виникнення таких ситуацій звертатимуться до старости групи, куратора, завідувача кафедри. У вирішенні конфліктних ситуацій часто допомагає психологічна служба. Здобувачі зазначають, що на початку навчального року у них була зустріч з психологом, де вони ознайомились з діяльністю служби та обмінялись контактами для комунікації. На онлайн-зустрічі із адміністрацією, здобувачами, науково-педагогічними працівниками та представниками органів студентського самоврядування ЕГ встановила, що вони не стикалися із конфліктними ситуаціями, в тому числі пов'язаними з сексуальними домаганнями, дискримінацією або корупцією. Для запобігання конфліктів, пов'язаних із корупцією у СумДУ є наказ ректора «Про запобігання корупції» <http://surl.li/ffbd>. Про факти корупційних порушень чи інші конфліктні ситуації учасники освітнього процесу можуть анонімно повідомити до скриньки довіри, яка розміщена в кампусі, поруч з кабінетом психолога або через електронне звернення на сайті (<https://cutt.ly/bcomNYD>). Вирішення конфліктних ситуацій в аспекті «здобувач-викладач» передбачено і в Положенні про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/Zcp8dbe>).

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сумський державний університет в цілому має взірцеву матеріально-технічну базу, фінансові ресурси та навчально-методичне забезпечення, для досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Розвинута інфраструктура закладу задовольняє їхні потреби та інтереси здобувачів. Університет надає учасникам освітнього процесу безоплатний доступ до повнотекстових науко-метричних баз даних SCOPUS, Web of Science, EBSCO, British Medical Journal, що ЕГ визначає як сильну сторону в контексті даного підкритерію. Для забезпечення ефективної інформаційної та освітньої підтримки в Університеті розроблено власні інноваційні програмні комплекси: особисті електронні кабінети студентів та викладачів, Mix, LecturED, які створюють інтегрований інформаційний простір закладу, забезпечують електронний документообіг та виконують ряд організаційних та управлінських функцій. СумДУ значну увагу приділяє забезпеченню консультативної та соціальної підтримки здобувачам, зокрема через функціонування центру підтримки сім'ї «Студентський лелека», психологічної служби, які ЕГ визначені як кращі практики. Позитивною практикою ЕГ вважає комунікативну взаємодію університету зі здобувачами, яка охоплює соціальні мережі та месенджери. Викладачами кафедри розроблені та запатентовані мобільні додатки, які використовують в освітньому процесі. У ЗВО створенні належні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. У головному корпусі СумДУ є спеціальний підйомник для осіб із інвалідних візках. Також в багатьох корпусах ЗВО є ліфти та написи шрифтом Брайля. Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі підкреслюють, що в освітньому середовищі сформований сприятливий морально-психологічний клімат, відсутні конфліктні ситуації, університет працює на їх попередження. Про проблеми чи конфлікти учасники освітнього процесу можуть анонімно повідомляти на скриньку довіри чи електронним зверненням. Висока оцінка здобувачів якості їх взаємодії з науково-педагогічними працівниками, адміністрацією, зовнішніми стейкхолдерами. Позитивною практикою є регулярне проведення для усіх бажаючих зустрічей: «Віч-на віч з ректором», «Віч-на віч з директором».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін в контексті Критерію 7 не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітнє середовище та матеріальні ресурси СумДУ забезпечують належний рівень підготовки здобувачів ОП «Екстрена медицина». Освітнє середовище є безпечним для учасників освітнього процесу та задовольняє їхні потреби та інтереси. В ЗВО створені всі умови доступності викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми. Належна інформаційна підтримка, яка охоплює всі соціальні мережі та новітні месенджери. Високий рівень безпеки та комфорту здобувачів. ЗВО забезпечує підтримку людей з особливими освітніми потребами. Відсутні конфліктні ситуації у здобувачів з науково-педагогічним персоналом та між собою, існує чітка та прозора процедура їх вирішення. Встановлені факти і докази свідчать про повну відповідність критерію 7 встановленим вимогам. Наявність позитивних практик та інновацій, які були з'ясовані ЕГ, вказують на вірність ОП за критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у СумДУ регламентуються Положенням про освітні програми (<http://surl.li/ffqp>). Також з метою роз'яснення цих процедур в університеті розроблена Методична інструкція «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм» (<http://surl.li/ffqq>). ЕГ встановила, що ЗВО дотримується визначених цими документами процедур. На підставі вивчення відомостей про самооцінювання, аналізу нормативної документації ЗВО, опитування стейкхолдерів ЕГ встановлено, що перегляд ОП здійснюється щорічно проектною групою у формах оновлення або модернізації. Підставами для оновлення є: пропозиції РПП, викладачів, здобувачів, їх представницьких органів; висновки експертної ради роботодавців; рекомендації інших зовнішніх стейкхолдерів; результати опитувань стейкхолдерів; зміни ресурсних умов реалізації ОП. Результати оновлення відбиваються в елементах ОП (навчальному плані, силабусах дисциплін, програмах практик). ОП «Екстрена медицина» була вперше розроблена і введена в дію у 2020 році. Під час зустрічей з фокус-групами з'ясовано, що перегляд відбувся на початку 2021 року, у зв'язку з необхідністю внесення змін до ОП. З огляду на ситуацію з пандемією COVID-19 навчання на ОП потребувало підвищення якості самостійної роботи (оптимізовано тижневе аудиторне навантаження). Публічне обговорення та внесення пропозицій до ОПП проводилось відповідно до законодавства у термін з 01.08.2020 по 01.03.2021.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертна група встановила, що здобувачі залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості зокрема через членство в органах самоврядування, студентському ректораті (<https://cutt.ly/FcpL67X>). Під час зустрічі з фокус-групою, ЕГ пересвідчилась, що студентський ректор Григор'єва А.С. є членом вченої ради та Ради забезпечення якості СумДУ. Здобувачі ОП «Екстрена медицина» інституційно долучені до процесу розробки ОП, через старосту групи Положія О.В., якого включено до робочої проектної групи. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що вони надають пропозиції та зауваження щодо покращення ОП старості Положію О.В. в усній формі, а він в подальшому висуває ці питання на засіданнях РПП. Безпосереднє залучення здобувачів ОП до процедури перегляду та інших процедур забезпечення її якості відбувалося постійно за допомогою застосування анонімного анкетування через особисті електронні кабінети. Під час експертиз встановлено, що результати анкетування обговорюються на засіданнях Ради забезпечення якості СумДУ та опубліковані на сайті кафедри. (<https://cutt.ly/ScolZxu>). Підтримка студентського самоврядування Інституту з боку адміністрації СумДУ підтверджується фактом щомісячного його фінансування у розмірі 10 тис. грн. на місяць.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В ЗВО створена і функціонує Експертна рада роботодавців зі спеціальності 223 «Медсестринство», спеціалізації «Парамедик» (<https://cutt.ly/2caURTr>). Начальник сектору медичного забезпечення та медико-біологічного захисту Управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Сумській області Бражник Л.В. включена до робочої проектної групи з розробки ОП. Роботодавці через членство в Експертній раді оцінюють змістовність програми, навчальних планів, організацію виробничої практики, відповідність компетентностей здобувачів вимогам ринку праці; беруть участь у роботі екзаменаційних комісій, залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, як партнери, що було підтверджено на зустрічі з ними. За свідченнями

роботодавців, свої пропозиції вони вносять під час засідань Експертної ради (протоколи: <https://cutt.ly/7caIcWf>), адміністрація ці пропозиції враховує. ЕГ встановила, що роботодавці зацікавлені у співпраці з ЗВО, зокрема директор КЗ СОР «СОЦЕМД та МК» Александренко А.В. зазначив що вони готові працевлаштувати всіх випускників ОП. На серпень 2021 року заплановано обговорення ОП «Екстрена медицина» на засіданні ради (https://elearning.sumdu.edu.ua/free_content/lectured:42ecd880eeofda881ffb887fa96dd1c4abef6c90/20210312084844//2495166/%D0%9F%D0%9B%D0%90%D0%9D_%D0%95%D0%9A%D0%A1%D0%9F_%D0%A0%D0%90%D0%94%D0%90.pdf).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На ОП «Екстрена медицина» випускників ще немає, тому практика збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП «Екстрена медицина» і траєкторія їх працевлаштування відсутня. Водночас аналіз відомостей самооцінювання показав, що СумДУ у цьому питанні працює на перспективу: розробляється інструментарій для моніторингу ситуації у майбутньому. Існує механізм збирання та врахування інформації, щодо кар'єрного шляху випускників інших спеціальностей університету: як у межах централізованого підрозділу – навчального відділу практики та інтеграційних зв'язків з замовниками кадрів, так і на рівні випускових кафедр, де ведеться системна робота з аналізу основних траєкторій працевлаштування випускників для визначення необхідних компетентностей і результатів навчання для успішного працевлаштування за фахом (<https://cutt.ly/csaF1WV>). У ЗВО створена та функціонує Асоціація випускників (<https://normative.sumdu.edu.ua/?task=getfile&tmpl=component&id=343d3f90-0bb8-e011-9adc-001a4be6do4a&kind=1&>), що ЕГ визначає як кращу практику в межах підкритеїю.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості освіти та виявлення недоліків у СумДУ планує вчасне реагування на виявлені недоліки в реалізації ОП. Регулярне анонімне опитування здобувачів даної ОП (<https://cutt.ly/ScolZxu>), залучення їх до процесів моніторингу якості через органи студентського самоврядування (<https://cutt.ly/FcpL67X>), членство в РПГ, в цілому дають можливість виявити ступінь задоволеності студентів організацією освітнього процесу. Науково-педагогічні працівники беруть участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості, через членство в РПГ, Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти та на методичних семінарах кафедр, обговорюють актуальні питання забезпечення якості. Думку роботодавців враховано як під час формування ОП, так і в процесі моніторингу якості, через функціонування Експертної ради роботодавців за спеціальністю 223 «Медсестринство», спеціалізацією «Парамедик» (<https://cutt.ly/2caURTr>). Під час інтерв'ювання з фокус-групами ЕГ встановлено, що пропозиції стейкхолдерів ЗВО бере до уваги на засіданнях Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти інституту (<https://cutt.ly/XcaG9JK>) та оперативно працює над їх впровадженням в освітній процес.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Оскільки акредитація є первинною, результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, що беруться до уваги під час удосконалення ОП, немає. Натомість під час зустрічей з фокус-групами встановлено, що ЗВО бере до уваги рекомендації сформульовані під час акредитацій інших ОП університету та розглядає їх на засіданнях Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ (<https://cutt.ly/AcpVdjD>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Політика забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у СумДУ реалізується відповідно до Стандартів та рекомендацій забезпечення якості в європейському просторі вищої освіти (<https://cutt.ly/DcauwJE>). В університеті сформована внутрішня нормативна база системи якості, що включає: Концептуальні засади діяльності Сумського державного університету, стратегію розвитку на 2020-2026 рр., заходи реалізації та прогнозні показники (<https://cutt.ly/xcahJho>), Кодекс корпоративної культури Сумського державного університету (<https://cutt.ly/Scaho2a>), Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному університеті (<https://cutt.ly/bcaju45>). Основним документом, що регламентує інституційні основи, політику та процеси забезпечення якості є «Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ» (<https://cutt.ly/lcajPan>). В Сумському державному університеті система внутрішнього забезпечення якості чітко організована та функціонально структурована і включає п'ять рівнів (<https://cutt.ly/jcaustP>). На першому здобувачі, які беруть участь у ВСЗЯ через опитування. Другий рівень представлений співробітниками кафедри на чолі з гарантом. Третій рівень – інституційний, на якому Рада із забезпечення якості інституту, органи студентського самоврядування, Експертні

ради роботодавців. Четвертий рівень - включає регулярні підрозділи (Рада із забезпечення якості освітньої діяльності університету, Центр забезпечення якості вищої освіти). П'ятий рівень - Наглядова, Вчена ради та ректор. Під час зустрічей визначено, що на кожному цих рівнів забезпечення якості здійснюється відповідально та в межах своєї компетенції.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В Сумському державному університеті система внутрішнього забезпечення якості чітко організована та функціонально структурована і включає п'ять рівнів, де забезпечення якості здійснюється відповідально та в межах своєї компетенції. Функціонування Ради інституту із забезпечення якості та Центру забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, ЕГ визначає як кращу практику в контексті критерію 8. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Всі стейкхолдери вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Налагоджена тісна співпраця з роботодавцями, через діяльність Експертної ради. ЗВО бере до уваги рекомендації сформульовані під час акредитацій інших ОП університету та розглядає їх на засіданнях Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СумДУ. У ЗВО створена та функціонує Асоціація випускників. Підтримка студентського самоврядування Інституту з боку адміністрації СумДУ підтверджується фактом щомісячного його фінансування у розмірі 10 тис. грн. на місяць.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін в контексті Критерію 8 не виявлено

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. До цих процедур залучають внутрішні та зовнішні стейкхолдери, безпосередньо та через анонімне анкетування, результати якого враховуються при перегляді ОП. В СумДУ ефективно функціонує система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти з відповідними структурними підрозділами, компетентним розподілом обов'язків та вчасним реагуванням на виявлені недоліки. Проведений аналіз, факти та докази дають можливість зробити висновок про повну відповідність критерію встановленим вимогам. Наявність позитивних практик та інновацій, які були з'ясовані ЕГ, вказують на взірцевість ОП за критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У СумДУ всі нормативно-правові акти є у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО (<https://sumdu.edu.ua/uk/>) в «Реєстрі основної нормативної бази системи управління якістю діяльності Сумського державного університету» (<https://normative.sumdu.edu.ua/>). Основними документами, що регулюють взаємодію всіх учасників освітнього процесу під час реалізації ОП є Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ (<http://surl.li/fezf>); Кодекс академічної доброчесності (<http://surl.li/ffbb>), Кодекс корпоративної культури (<http://surl.li/ffay>), Статут (<http://surl.li/ffrg>). На сайті в «Реєстрі основної нормативної бази системи управління якістю діяльності Сумського державного університету» (<https://normative.sumdu.edu.ua/>) є допоміжний пошуковий ресурс, який дає можливість швидко знайти документ закладу освіти за назвою чи ключовими словами, що свідчить про публічність СумДУ та доступність документів ЗВО для всіх учасників освітнього процесу. Для інформування здобувачів та співробітників про зміни нормативних документів здійснюється через систему електронних особистих кабінетів, що ЕГ визначає як кращу практику.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЕГ встановила, що в СумДУ існує практика оприлюднення проектів ОП на офіційному веб-сайті у «Каталозі освітніх програм» (<https://bit.ly/2GrkPng>) згідно вимог та у встановлений термін. Проект ОП "Екстрена медицина" був розміщений зі статусом «проект для обговорення» з метою отримання пропозицій чи зауважень з 01.08.2020 по 01.03.2021 (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1682>). Усі зацікавлені мали можливість ознайомитись із проектом та надавати свої зауваження, пропозиції та відгуки стосовно змісту ОП (<http://surl.li/mssm>) на пошту info@job.sumdu.edu.ua, або заповнивши відповідну форму опитування (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSe4u6VjzDJNau3guqIUK74mTkRIhdLr7xPh9emBf1FUO5L9uQ/viewform>). Наразі термін обговорення завершився, ОП розташована на сайті зі статусом «верифікована». Під час зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено їх участь в обговоренні проекту ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Експертна група засвідчила, що СумДУ, відповідно до наказу ректора «Щодо оприлюднення освітніх програм, їх освітніх компонентів та інформації про дотримання Ліцензійних вимог» від 01.06.2018 № 0431-І (<https://cutt.ly/jeg9whM>) та Положення про освітні програми (<https://tinyurl.com/gu3vvxk>) своєчасно оприлюднює на своєму веб-сайті у каталозі освітніх програм (<http://surl.li/ffbo>) інформацію про ОП для інформування всіх стейкхолдерів та суспільства. Інформація щодо ОП «Екстрена медицина» та її складових частин розміщена на сайті університету у вільному доступі (<https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1679>) та на сайті випускової кафедри (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/disciplini/opp-ekstrena-mediczina/>). Інформація про ОП зручна для користувачів через можливість відбору програм за певними критеріями, детального ознайомлення з окремими параметрами: загальна інформація, мета ОП, характеристика, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, викладання та оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення, академічна мобільність, перелік освітніх компонентів, кадрове забезпечення, матеріально-технічне забезпечення, що ЕГ визнає як кращу практику в контексті даного підкритерію. Крім того, на сайті випускової кафедри у відкритому доступі розміщені силабуси, методичні вказівки, навчальні посібники по освітніх компонентах програми (<https://emergency.med.sumdu.edu.ua/disciplini/ekstrena-mediczina-kvalifikaciyi-paramedik/>). В цілому обсяг інформації достатній для інформування потенційних вступників. Під час інтерв'ювання, експертна група переконатась, що здобувачі, науково-педагогічні працівники та роботодавці проінформовані щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією освітньою програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У СумДУ інформація про правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу відкрита, що забезпечує прозорість і публічність підготовки здобувачів за ОП «Екстрена медицина». ЗВО оприлюднює на офіційному сайті проекти освітніх програм, для громадського обговорення. Університет своєчасно оприлюднює на сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму, її цілі, очікувані результати навчання та компоненти в обсязі, достатньому для інформування стейкхолдерів та суспільства. На сайті випускової кафедри розміщено силабуси всіх освітніх компонентів, методичні вказівки, навчальні посібники. Хорошою практикою ЕГ вважає наявність в «Реєстрі основної нормативної бази системи управління якістю діяльності Сумського державного університету» допоміжного пошукового ресурсу, який дає можливість швидко знайти документ ЗВО за його назвою або ключовими словами. Як кращу практику вважаємо наявність каталогу освітніх програм (<https://op.sumdu.edu.ua/#/>) на головному веб-сайті СумДУ, в якому оприлюднені повні профілі всіх освітніх програм, сконцентровані в одній точці доступу до інформації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що правила щодо прав та обов'язків учасників освітнього процесу публічні, чіткі, зрозумілі та підтвержені відповідними нормативними документами. Інформація про ОП, її цілі, компоненти, результати навчання розміщена у вільному доступі на сайті університету та є достатньою для інформування стейкхолдерів. ЗВО оприлюднює на сайті проекти ОП для обговорення. Наявні позитивні практики щодо формування у ЗВО відкритого каталогу освітніх програм та Реєстру основної нормативної бази системи управління якістю діяльності Сумського державного університету, які логічно структуровані та містять допоміжний пошуковий ресурс. Зважаючи на наведені сильні сторони і позитивні практики, експертна група дійшла висновку, що освітня програма «Екстрена медицина» відповідає вимогам критерію 9 та має взірцевий характер в контексті даного критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	A
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	A
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	A
Критерій 9. Прозорість та публічність	A
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація з визначенням "зразкова"**.

*Додатки до звіту:
Відсутні*

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дуб Наталія Євстахіївна

Члени експертної групи

Хіміч Тетяна Юріївна

Денежко Альона Вікторівна